

WAKEN MET MARIA

Op 3 verschillende plaatsen in de kerk staat een Maria-icoon (of afbeelding ervan):

- type Hodegetria (uitleg: zie verder)
bv https://stringfixer.com/nl/Icon_of_the_Hodegetria
- type Orante, bij voorkeur een 'Onze Lieve Vrouw van het Teken'
bv <https://www.traditions-monastiques.com/nl/eastern-icons-virgin-mary-for-sale-art-prints-paintings/676-virgin-sign-ic-178.html>
- type Eleousa
bv https://nl.wikipedia.org/wiki/Moeder_Gods_van_Vladimir

*Elke icoon is sober verlicht en versierd
en er is gelegenheid om er kaarsjes bij te plaatsen.*

Lied

Maria, poort van Gods genade (ZJ558)

Welkom en inleiding

We kijken naar het filmpje over Maria (tenzij aan de mensen was gevraagd om dat vooraf te doen).

Het evangelie volgens Lucas zegt dat de Geest van God als een schaduw op Maria rust zodat zij moeder van de Messias kan worden.

Meteen gaat zij haar nicht Elisabet helpen in de laatste maanden van haar zwangerschap en daar zingt ze het Magnificat.

Bij het begin van het boek Handelingen bidt Maria samen met de leerlingen van Jezus om de komst van de Geest.

Zo willen wij hier en nu bidden dat Gods Geest ook ons mag vervullen met vreugde en ons bezielen tot leerling-missionaris.

Laten we bidden

Heer, onze God,

Gij brengt ons hier samen rond de Moeder van de Heer.

Open ons hart voor uw Woord.

Maak ons ontvankelijk en dienstbaar zoals Maria.

Hoor ons als wij met haar bidden om een nieuwe wereld

waar recht wordt gedaan aan ieder mensenkind.

Amen

Drie iconen

Tussen de vele Maria-iconen kan men enkele grote types onderscheiden. Laten we drie ervan rustig beschouwen.

Eerst de HODEGETRIA, de Moeder die de weg toont.

Maria draagt op haar ene arm het kind en wijst met haar andere hand naar hem. Als een gids wijst ze hem aan als 'de Weg, de Waarheid en het Leven'.

Of zoals het klinkt in haar woord tot de dienaren bij het bruiloftsfeest in Kana: 'doe maar wat Hij jullie zal zeggen'.

Dan is er de ORANTE, Maria als toonbeeld van gebed.

Kenmerkend voor dit type is de orante-houding, met de gespreide en licht naar de hemel geheven handen.

Een bijzondere icoon van dit type is de zgn Onze-Lieve-Vrouw van het Teken. Ze verwijst naar de profetie van Jesaja: 'dit is het teken dat de Heer zal geven: de jonge vrouw zal een zoon baren en hem Emmanuel noemen' (7,14). Zo toont de icoon Maria met Jezus in een groot en stralend medaillon op haar hart.

Daarbij mogen we ook denken aan het grote woord dat het Lucasevangelie enkele keren herhaalt: 'Maria bewaarde alles in haar hart'.

Het derde type is de ELEOUSA, de Moeder van tederheid of barmhartigheid.

Hier wordt een tedere intimiteit getoond tussen moeder en kind. Soms raken hun lippen elkaar bijna en heeft het kind een arm om zijn moeder geslagen, als een verwijzing naar de omhelzingen uit het boek Hooglied.

In deze icoon mogen we Maria ook zien als voorspreekster, zij die opmerkt dat het feest bij gebrek aan wijn verkeerd dreigt te lopen en die bij haar zoon ten beste spreekt.

De Moeder van barmhartigheid aan wie de eeuwen door ontelbare mensen hun nood hebben toevertrouwd.

Drie Maria-iconen, Maria die de weg toont, Onze -Lieve-Vrouw van het Teken en de Moeder van tederheid.

Drie uitbeeldingen van woorden uit de Schrift.

Drie facetten van het geloof van Maria en drie manieren waarop ze voor ons een voorbeeld kan zijn.

Deze drie hebben elk een plaats gekregen in de kerk.

Wellicht spreekt één van deze drie jou vanavond het meest aan. Je mag nu bij deze icoon gaan zitten, een kaarsje branden en tijd nemen om te bidden.

Laten we elkaar daarbij nabij zijn in stilte, zoals Maria stil was en alles bewaarde in haar hart.

De HODEGETRIA, de Moeder die de weg toont

**Versie van de Theotokos van Smolensk (c.1500) Dionisius
Wikimedia Commons**

De ORANTE, Maria als toonbeeld van gebed.

**Moeder van God Znamenije (teken)
Russisch icoon uit het eerste kwart van de 18e eeuw.
Iconostase van Transfiguratiekerk
Kizhi-klooster, Karelië, Noord-Rusland - wikipedia**

De ELEOUSA, de Moeder van tederheid of barmhartigheid

**Icoon van de Moeder Gods en het Kindje Christus (Maagd Eleousa)
Cleveland Museum of Art via Wikimedia Commons**

Lange stilte

Uitnodiging

om terug samen te komen zitten.

Drie mensen brengen de drie iconen centraal vooraan.

Er wordt kaarslicht en wat wierook bij de iconen aangebracht.

Uit het evangelie volgens Lucas

De engel Gabriël ging het huis van Maria binnen en zei:

‘Gegroet, Maria,

je bent begenadigd,

de Heer is met je’.

Ze schrok hevig bij het horen van zijn woorden

en vroeg zich af wat die begroeting te betekenen had.

Maar de engel zei tegen haar:

‘Wees niet bang, Maria,

God heeft je zijn gunst geschonken.

Luister,

je zult zwanger worden en een zoon baren

en je moet hem Jezus noemen.’ (...)

Maria vroeg aan de engel:

‘Hoe zal dat gebeuren?

Ik heb immers nog geen gemeenschap met een man.’

De engel antwoordde:

‘De heilige Geest zal over je komen

en de kracht van de Allerhoogste zal je als een schaduw overdekken.’ (...)

Maria zei:

‘De Heer wil ik dienen:

laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd.’

(...)

Kort daarop reisde Maria in grote haast naar het bergland,

naar een stad in Juda,

waar ze het huis van Zacharias binnenging

en Elisabet begroette.

Toen Elisabet de groet van Maria hoorde,

sprong het kind op in haar schoot;

ze werd vervuld van de heilige Geest.

1,28-31.34-35.38-41 (vertaling NBV21)

Lied

Mijn hart zingt voor de Heer (ZJ748)

Voorbede

Je kan onderstaande voorbede gebruiken maar even goed zelf intenties voorbereiden, die aansluiten bij wat er leeft in de gemeenschap en gebeurt in de wereld.

Samen met Maria willen we nu ten beste spreken

Barmhartige God,
Gij geeft ons tijden en seizoenen
om ons leven vorm te geven
in dankbare verwondering,
dagen van stilte
om naar binnen te leven.
Maak ons hart waakzaam
en ontvankelijk.

acclamatie: Hoop op de Heer (ZJ27a)

Gij geeft ons mensen
die ons uitdagen tot leven ten volle,
zoals Jesaja de profeet,
zoals Johannes de voorloper,
zoals Jozef die geduldig en trouw
de zorg opneemt voor uw Zoon.
Maak ons hart nederig
en moedig.

acclamatie

Wij danken u om mensen
die teken zijn van uw liefde voor ieder mensenkind,
zoals Maria die, één en al open voor uw Geest,
zich helemaal geeft.
Maak ons hart eenvoudig
en grenzeloos dienstbaar.

acclamatie

Geef ons dat wij het goede doen,
vrede door gerechtigheid bewerken
en niet meegaan in een wereld
van ieder voor zich.

Maak ons hart vrij
om uw wil te doen.

acclamatie

Besluiten we dan ons gebed
met de woorden van het Weesgegroet.

Zegen en zending

Slotlied

thema lied Leef zonder angst